

Nezávislý hodnotící mechanismus (IRM)

Přezkum Akčního plánu:
Česká republika 2020-2022

Open
Government
Partnership

Independent
Reporting
Mechanism

Úvod

Od ledna 2021 začal Nezávislý hodnotící mechanismus (dále také jako „IRM“) zavádět nové produkty, které jsou výsledkem procesu IRM Refresh.¹ Nový přístup vychází ze zkušeností získaných po více než 350 nezávislých, důkazně podložených a důkladných hodnoceních provedených IRM a z podnětů komunity Partnerství pro otevřené vládnutí (Open Government Partnership, dále také jako: „OGP“). IRM se snaží předkládat jednoduché, včasné, účelné a na výsledky orientované produkty, které přispívají k učení a odpovědnosti v klíčových okamžicích cyklu Akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí.

Nové produkty Nezávislého hodnotícího mechanismu jsou:

1. **Spoluvorba** – přináší poznatky z předchozích akčních plánů, slouží k učení a je podkladem pro plánování a návrh spoluvorby. Zavedení tohoto produktu je naplánováno na konec roku 2021, počínaje zeměmi, které spoluvytvářejí akční plány na období 2022-2024.
2. **Přezkum Akčního plánu** – nezávislý, rychlý, technický přezkum charakteristik akčního plánu a silných stránek a problémů, které Nezávislý hodnotící mechanismus identifikuje, s cílem zajistit lepší proces implementace. Zavedení tohoto produktu je naplánováno na začátek roku 2021 počínaje akčními plány na roky 2020-2022. Přezkoumání akčních plánů je činěno 3-4 měsíce po jejich předložení.
3. **Zpráva o výsledcích** – celkové hodnocení implementace, které se zaměřuje na výsledky na úrovni politik a na to, jak ke změnám dochází. Kontroluje také dodržování pravidel Partnerství pro otevřené vládnutí a poskytuje informace o odpovědnosti a dlouhodobém učení. Zavedení tohoto produktu je naplánováno v přechodné fázi na začátek roku 2022, počínaje akčními plány na roky 2019-2021, jejichž provádění končí 31. srpna 2021. Zprávy o výsledcích jsou dodávány do čtyř měsíců po skončení implementačního cyklu.

Tento produkt se skládá z přezkumu Akčního plánu České republiky na období 2020-2022 provedeném Nezávislým hodnotícím mechanismem. Akční plán se skládá z pěti závazků. Tento přezkum klade důraz na analýzu silných stránek akčního plánu, které mají přispět k jeho provádění a výsledkům. Údaje o jednotlivých závazcích viz příloha 1. Podrobnosti týkající se metodiky a ukazatelů, které Nezávislý hodnotící mechanismus použil pro tento přezkum akčního plánu, viz oddíl IV. Metodika a ukazatele IRM.

¹ Další podrobnosti o IRM Refresh najdete na adrese <https://www.opengovpartnership.org/process/accountability/about-the-irm/irm-refresh/>.

Obsah

Oddíl I: Přehled akčního plánu na období 2020-2022	2
Oddíl II: Slibné závazky v akčním plánu České republiky na období 2020-2022	4
Oddíl III. Metodika a ukazatele IRM	12
Příloha I. Údaje o jednotlivých závazcích	15
Příloha 2: Minimální požadavky na postup v souladu s procesem OGP	16

Oddíl I: Přehled Akčního plánu na období 2020-2022

Pátý akční plán České republiky obsahuje slibné závazky týkající se zvýšení transparentnosti soudních rozhodnutí a vytvoření právního rámce pro ochranu oznamovatelů. Celovládní přístup při tvorbě a realizaci budoucích akčních plánů by mohl vést k většímu počtu ambiciózních závazků nad rámec působnosti Ministerstva spravedlnosti.

Pátý akční plán České republiky v rámci OGP se skládá z pěti závazků. Dva slibné závazky týkající se transparentnosti rozhodnutí soudů nižšího stupně a ochrany oznamovatelů, jakož i závazek týkající se otevřených dat ve vzdělávání, vycházejí ze závazků v předchozím akčním plánu.

Nový závazek se týká zlepšení zapojení občanské společnosti do participačních procesů a další závazek zahrnuje konzultace o transparentnosti grantů poskytovaných z veřejných prostředků ústředními a místními orgány státní správy.

Akční plán obsahuje pozměňovací návrhy občanské společnosti, které jsou v souladu se strategickými cíli a programy vlády – například v oblasti zvyšování povědomí o ochraně oznamovatelů a transparentnosti veřejných dotací. Odráží doporučení IRM z předchozího cyklu týkající se pokračování a rozšíření závazků v oblasti ochrany oznamovatelů a úsilí o otevřené soudnictví. Závazky jsou rovněž v souladu s vládní protikorupční strategií a souvisejí s Cíli udržitelného rozvoje (SDGs).

Činnosti v rámci zmíněných slibných závazků ve stávajícím akčním plánu spíše povedou k výsledkům, než tomu bylo u činností v předchozích akčních plánech, protože jsou cílené a konkrétní. Pro zlepšení implementace a zvýšení potenciálních výsledků však tento přezkum akčního plánu vybízí instituce a soukromé společnosti, aby kromě zvyšování povědomí o oznamovatelích zavedly plně funkční, dobře vybavené a důvěrné procesy oznamování protiprávního jednání. Studie o osvědčených postupech při ochraně oznamovatelů by mohla cílit na konkrétní usměrnění při implementaci nového zákona. Pokud jde o závazek týkající se zveřejňování rozhodnutí soudů nižších stupňů, IRM doporučuje poskytnout okresním soudům podporu šitou na míru, aby bylo zajištěno včasné zveřejňování

PŘEHLED

Účastní se od: 2011

Přezkoumávaný akční plán: 2020-2022

Produkt IRM: Přezkum akčního plánu

Počet závazků: 5

Přehled závazků:

- Závazky s prvky otevřeného vládnutí: 5, 100%
- Závazky s významným potenciálem výsledků: 2, 40%
- Slibné závazky: 2

Oblasti politik přenesené z předchozích akčních plánů:

- Transparentnost justice
- Ochrana oznamovatelů
- Otevřená data ve vzdělávání

Nové oblasti politik:

- Transparentnost veřejných grantů
- Zapojení občanské společnosti do rozhodování

Soulad s minimálními požadavky OGP na spoluvytváření:

- Postupováno v rozporu s postupem OGP: Ne

rozhodnutí, a aby do procesu určování priorit pro zveřejňování rozhodnutí soudů nižších stupňů nad rámec občanskoprávních věcí byly zapojeny klíčoví aktéři.

Proces vytváření akčního plánu byl dobře zdokumentován a tzv. „multi-stakeholder“ fórum – složené ze zástupců občanské společnosti a vládních úředníků – zapojilo do diskuse širší veřejnost na sociálních sítích a prostřednictvím internetových stránek Ministerstva spravedlnosti, zveřejnilo zpětnou vazbu k 15 obdržným návrhům, a vypracovalo pět závazků, které se staly součástí akčního plánu.² Ministerstvo spravedlnosti vede nebo se podílí na implementaci čtyř z pěti závazků. Zástupci občanské společnosti se domnívají, že v procesu chyběla efektivní účast širšího spektra dalších ministerstev (jiných než Ministerstvo spravedlnosti), protože tyto buď nesdílejí zájem o agendu otevřeného vládnutí nebo plně nechápou její hodnotu.³ Zajištění zájmu a zapojení úředníků s rozhodovací pravomocí z různých ministerstev by mohlo vést k zahrnutí ambiciózních závazků z různých oblastí politik, což by mohlo do procesu zapojit i nové nebo jiné zainteresované strany z nevládního sektoru.

Limitovaná účast širší škály veřejných institucí při tvorbě akčního plánu omezila možnost zahrnout návrhy v jiných nebo nových oblastech politik. Akční plán obsahuje dva závazky s potenciálem mírných výsledků a jeden s nejasným potenciálem výsledků, které nebyly dále hlouběji analyzovány. Důvodem je buď to, že se jedná o menší závazky, které jsou beze změny přeneseny z předchozího plánu (závazek 3), nebo to, že ambiciózní závazku v této fázi je provést předběžné činnosti jako jsou pilotní činnosti (závazek 4), nebo to, že závazek cílí na provedení konzultací a pouze nastiňuje možné další kroky (závazek 5). Tyto závazky by mohly mít potenciálně zásadní výsledky v budoucích akčních plánech, pokud by šly nad rámec těchto předběžných aktivit a směřovaly by k ambiciózním a trvalým reformám.

² Výzva k předkládání návrhů byla zveřejněna na internetových stránkách ministerstva, na sociálních sítích a pozvánky byly zaslány e-mailem. Více informací o procesu naleznete v příloze 2.

³ Josef Šmída, Nadace Open Society Foundation Praha, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021; Marek Zelenka, Oživení, rozhovor s výzkumníci IRM, 5. března 2021; Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021.

Oddíl II: Slibné závazky v akčním plánu České republiky na období 2020-2022

Následující hodnocení se zabývá dvěma závazky, u nichž IRM zjistil, že mají potenciál dosáhnout nejslibnějších výsledků. Toto hodnocení bude sloužit jako podklad pro výzkumný přístup IRM při hodnocení implementace v Závěrečné zprávě. Závěrečná zpráva bude vycházet z identifikace potenciálních výsledků tohoto přezkumu, a bude je porovnávat s výsledky na konci období implementace akčního plánu. Tento přezkum rovněž poskytuje analýzu výzev, příležitostí a doporučení, která přispějí k procesu učení a implementace tohoto akčního plánu.

Oba slibné závazky, jak je uvedeno v následující tabulce, by v případě jejich plného provedení mohly přinést významné výsledky pro otevřené vládnutí v příslušných oblastech politik. Závazek týkající se zveřejňování rozhodnutí nižších soudů by mohl zvýšit transparentnost rozhodování okresních soudů v celé České republice. Jeho realizace by rovněž mohla podpořit konzistentnost při aplikaci českého práva napříč okresními soudy a zajistit, aby lidé rozuměli aplikaci práva u soudu. Závazek týkající se zvyšování povědomí o ochraně oznamovatelů by mohl posílit dopad nově přijatého zákona tím, že by lidé lépe chápali, kdo je to oznamovatel, a zlepšilo by se veřejné mínění o oznamovatelech v České republice. Pokud bude nový zákon o ochraně oznamovatelů přijat a podpořen prostředky na ochranu oznamovatelů a jejich důvěrnosti, a to jak na pracovištích ve veřejném, tak v soukromém sektoru, mohlo by to vést k tomu, že více oznamovatelů v České republice bude oznamovat nekalé jednání nebo nezákonnou činnost na svém pracovišti.

Tři závazky mají pouze mírný nebo nejasný potenciál výsledků. Cílem závazku 3 je zajistit veřejně dostupnou, centralizovanou a ucelenou databázi Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a některých podřízených organizací. Jedná se o menší závazek z předchozího akčního plánu, který nebyl zahájen,⁴ a stejné aktivity byly beze změny přeneseny do tohoto plánu. V tomto přezkumu akčního plánu mu bylo přiděleno podobně mírné kódové hodnocení. Závazek č. 4 usiluje o společné vypracování metodiky pro orgány veřejné správy, jak zapojit veřejnost do rozhodování, a o zavedení pilotního projektu. Některé skupiny občanské společnosti sice tento závazek vítají, ale domnívají se, že samotná metodika bez legislativní změny nebo povinného provádění pravděpodobně nezmění praxi uvnitř institucí.⁵ Takovéto změny předmětného závazku by zvýšily pravděpodobnost změny vládní praxe, která by podpořila vyšší zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů. Vzhledem k tomu, že se nejedná o povinnou implementaci a že se usiluje pouze o zavedení pilotního projektu, byl tento závazek hodnocen pouze jako závazek se mírným potenciálem výsledků. Závazek č. 5 slibuje uskutečnit konzultaci o vytvoření databáze veřejných grantů a zveřejnit informace o výsledcích konzultace a dalších možných krocích. Potenciální výsledky tohoto závazku jsou v této fázi nejasné, protože konzultace se týkají možnosti vytvoření databáze, ačkoli budoucí závazky, které takovou databázi zavedou, mohou s větší pravděpodobností přinést podstatné výsledky.

Tabulka 1. Slibné závazky

Slibné závazky
1. Zveřejnění rozhodnutí soudů nižších stupňů: Cílem tohoto závazku je zajistit větší dostupnost a transparentnost rozhodnutí okresních soudů. Veřejný přístup k rozhodnutím by mohl usnadnit porovnávání rozhodnutí a zajistit, aby se právo uplatňovalo jednotně u všech 86 okresních soudů. Dále by mohl přispět ke zvýšení důvěry veřejnosti v nezávislost předmětných institucí.
2. Zvyšování povědomí o whistleblowingu: Navrhovaná opatření mají podpořit implementaci připravovaného zákona o ochraně oznamovatelů. Činnosti zaměřené na zvyšování povědomí cílí na zvýšení povědomí zúčastněných stran a veřejnosti o whistleblowingu a novém zákoně. Mají také zlepšit vnímání whistleblowerů. Navrhované školení soudců a státních zástupců má poskytnout oznamovatelům větší ochranu u soudů.

Závazek č. 1: Zveřejňování rozhodnutí soudů nižší instance

(Ministerstvo spravedlnosti)

Úplný popis závazku viz závazek č. 1 v [akčním plánu](#).

Kontext a cíle

Tento závazek zveřejňovat konečná rozhodnutí soudů nižších stupňů navazuje na stejné činnosti ze závazku 4.2.2 v předchozím akčním plánu, který byl implementován jen v omezené míře.⁶

V rámci předchozího akčního plánu Ministerstvo spravedlnosti vyvinulo a otestovalo anonymizační software, který mohou používat nižší (okresní) soudy, a od prosince 2020 začalo zveřejňovat pravomocná rozhodnutí okresních soudů v občanskoprávních věcech.⁷ Cílem závazku v tomto akčním plánu je vyhodnotit dosavadní fungování procesu anonymizace a zveřejňování soudních rozhodnutí a následně rozšířit zveřejňování dalších kategorií soudních rozhodnutí nad rámec občanskoprávních věcí.

V současné době Ústavní soud, Nejvyšší správní soud a Nejvyšší soud zveřejňují anonymizovaná rozhodnutí ve svých vlastních online databázích, které jsou veřejně přístupné. Podle posledního akčního plánu měly začít zveřejňovat anonymizovaná rozhodnutí také okresní soudy, což se však v období jeho implementace nepodařilo. V České republice je 86 okresních soudů.

Nedávná zpráva EU konstatovala, že se efektivita soudních řízení v jednotlivých regionech země liší a že zejména řízení ve správních věcech jsou stále zdlouhavá.⁸ Tento závazek přímo souvisí s resortní strategií rozvoje e-justice na období 2016-2020, která obsahuje konkrétní cíl týkající se poskytování informací o soudních rozhodnutích.⁹

Pokud se podíváme na zásadní problémy v soudnictví v širším slova smyslu, pokud jde o nezávislost a fungování soudnictví, v posledních letech upoutala pozornost veřejnosti obvinění některých osob s vazbou na politiku nebo vysoce postavených osobností činných v politice, které měly zasahovat do rozhodování soudů a snažit se ovlivňovat soudce.¹⁰

I když při přípravě stávajících akčního plánu navrhla pokračování této reformy vláda, zveřejňování soudních rozhodnutí má i širokou podporu zástupců občanské společnosti.¹¹

Potenciál výsledků: Podstatné

Tento závazek má potenciál přinést podstatné výsledky, pokud jde o transparentnost a dostupnost rozhodnutí soudů nižší instance pro veřejnost. Zástupci občanské společnosti se shodli na tom, že by mohlo dojít k podstatným výsledkům, pokud jde o transparentnost, ale upozornili na pomalé tempo dosavadních reforem.¹²

V době vyhotovení této zprávy (březen 2021) obsahovala databáze Ministerstva spravedlnosti více než 22 000 rozhodnutí okresních a krajských soudů.¹³ Ministerstvo předpokládá, že i bez rozšíření o nové kategorie rozhodnutí mimo občanské právo bude v databázi zveřejněno 200 000 rozhodnutí.¹⁴ To by znamenalo rozšíření snadno dostupných informací o rozhodnutích nižších soudů do veřejného prostoru. Srovnávací přehled EU 2020 v oblasti justice hodnotí Českou republiku známkou 6,5/9 za úroveň online přístupu veřejnosti ke zveřejněným rozhodnutím (pro všechny soudy), protože jsou dostupné online pouze částečně.¹⁵ Širší přístup k rozhodnutím okresních soudů by toto skóre do konce období implementace akčního plánu zvýšil.

Na potenciál výsledků má však velký vliv typ ("agenda") rozhodnutí, které by byly zveřejněny. Podle úředníka Ministerstva spravedlnosti tvořila v roce 2019 civilní agenda 70-71 % nápadu českého soudnictví, trestní agenda 25 % a správní agenda 4-5 %.¹⁶ Plánované rozšíření zveřejňování v dalších oblastech mimo civilní agendu by proto mělo zahrnovat i případy týkající se trestní a správní agendy. Zástupce Ministerstva spravedlnosti vysvětlil, že kritéria, které kategorie upřednostnit, jsou zatím otevřená, i když jednou z možných cest by mohly být případy, které mají přidanou hodnotu pro veřejnost nebo které obsahují věcné odůvodnění (na rozdíl od rozhodnutí, jako jsou platební rozkazy v civilní agendě).¹⁷

Zajištění online přístupu k rozhodnutím rovněž pomáhá občanům pochopit uplatňování práva a může přispět k jednotnosti rozhodování napříč soudní soustavou. Vláda tvrdí, že přístup k informacím posílí princip předvídatelnosti a legitimního očekávání soudních rozhodnutí.¹⁸ Zástupci nevládního sektoru uvedli, že zveřejňování rozhodnutí by mohlo posílit nezávislost soudnictví a kvalitu rozhodování v pracovněprávních a soukromoprávních sporech.¹⁹ Nezávislost českých soudů vnímá 56 % veřejnosti jako "spíše nebo velmi dobrou", což představuje celkový nárůst v posledních letech.²⁰

Příležitosti, výzvy a doporučení při implementaci

Zástupci Ministerstva spravedlnosti připustili, že implementace tohoto závazku naráží na určitý odpor samotných soudů, a to z důvodu dodatečné byrokracie nutné pro zveřejňování anonymizovaných rozsudků, jakož i z důvodu technických překážek způsobených starším počítačovým vybavením a softwarem používaným na některých soudech.²¹

Každý z 86 okresních soudů se potýká s různými překážkami a bariérami z hlediska administrativních kapacit nebo softwaru. Ministerstvo bude muset podpořit všechny okresní soudy v používání nového anonymizačního softwaru a v provádění manuální kontroly rozhodnutí před jejich zveřejněním na internetu. Tato podpora může mít podobu zvýšeného financování lidských zdrojů, školení a/nebo poskytnutí hardwaru a softwaru v závislosti na potřebách jednotlivých okresních soudů.

V souvislosti se zahajováním procesu zveřejňování nových soudních případů nad rámec občanskoprávních věcí se naskytá příležitost zapojit veřejnost, média a občanskou společnost do určení, které agendy by měly být pro svou přidanou hodnotu pro veřejnost zveřejňovány přednostně. Občanská společnost považuje obecně případy z trestní agendy jako klíčové věci, které je třeba zveřejňovat.²² Díky tomu by implementace mohla dosáhnout výraznějších výsledků tím, že by se zveřejňovaly ty druhy informací, o které mají klíčové zúčastněné strany (např. média) zájem.

Podobné mechanismy pro veřejná soudní rozhodnutí zavedly i další země. V kontextu OGP by se Česká republika mohla inspirovat z implementace podobných činností na Slovensku, kde například zvýšení informovanosti o zveřejňování rozhodnutí uvnitř justice pomohlo dále zlepšit implementaci tohoto závazku.²³

- **IRM doporučuje, aby Ministerstvo spravedlnosti spolupracovalo s veřejností, a zejména s klíčovými zúčastněnými stranami, a stanovilo druhy rozhodnutí, které by soudy měly prioritně zveřejňovat nad rámec občanskoprávních věcí.** Jak bylo doporučeno v závěrečné zprávě k předchozímu akčnímu plánu, Ministerstvu spravedlnosti by mohla radit pracovní skupina složená z více zúčastněných stran.
- Pracovní skupina by mohla zahrnovat další instituce činné v justičním systému, které by se mohly podělit o zkušenosti získané při provozování podobných databází. Mohla by **vypracovat pokyny pro okresní soudy týkající se aplikace, kvality a používání metadat, nebo označování zveřejněných soudních případů, aby bylo možné analyzovat data napříč různými soudními databázemi.**
- **Ministerstvo spravedlnosti by mohlo zvýšit informovanost uvnitř soudní správy a zavést individuální a na míru šitou podporu pro všechny soudy, aby mohly efektivně zveřejňovat svá rozhodnutí.** To by mohlo zajistit, aby se již existující rozdíly v efektivitě zpracování případů okresních soudů nepromítly i do opožděného zveřejňování anonymizovaných soudních rozhodnutí. Větší důvěru veřejnosti v systém může přinést právě včasné zveřejňování rozhodnutí u všech okresních soudů.

Závazek č. 2: Zvyšování povědomí o whistleblowingu

(Ministerstvo spravedlnosti, Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k whistleblowingu)

Úplný popis závazku viz závazek č. 2 v [akčním plánu](#).

Kontext a cíle

Tento závazek spadá do širšího kontextu směrnice EU o ochraně oznamovatelů, která by měla být transponována do vnitrostátního práva do konce roku 2021, a cílů Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018-2022.²⁴ Předchozí akční plán obsahoval závazek týkající se osvětové činnosti, jehož plnění bylo omezeno poté, co nová směrnice EU o ochraně oznamovatelů přerušila proces přijímání návrhu nové legislativy na vnitrostátní úrovni.²⁵

Tento závazek navazuje na závazek z předchozího akčního plánu OGP. Cílem závazku je dokončit přijetí zákona o ochraně oznamovatelů. Cílem tohoto zákona je poprvé v České

republiky zavést odpovědnost za ochranu oznamovatelů prostřednictvím právního rámce. Cílem závazku je rovněž zvýšit povědomí o zákoně a realizovat projekt, který bude obsahovat kampaň v médiích, zahrnovat odborné konference, v jehož rámci se provede srovnávací studie příkladů dobré praxe, statistické sledování a uspořádá(jí) se školení státních zástupců a soudců.

Cílem tohoto závazku je zaměřit se na negativní vnímání whistleblowerů v České republice a následně posílit odpovědnost ve veřejných institucích a na soukromých pracovištích tím, že více whistleblowerů bude moci bezpečně oznámit pochybení, porušení a nezákonné jednání na svých pracovištích. Dosavadní zvyšování povědomí o tomto tématu vedly organizace občanské společnosti (dále také jako „OOS“) a mezinárodní organizace.²⁶ Průzkum z roku 2020 ukázal, že 71 procent Čechů neví, kdo je to whistleblower, případně se jim často toto označení asociuje s negativními dojmy.²⁷

V rámci procesu vypracování tohoto akčního plánu vláda přijala návrh občanské společnosti na pokračování závazku týkajícího se zvyšování povědomí o ochraně oznamovatelů.²⁸

Potenciál výsledků: Podstatné

Přijetím zákona o ochraně oznamovatelů se poprvé vytvoří právní rámec, který má značný potenciál přinést výsledky v této oblasti a hodnot otevřené veřejné správy v oblasti veřejné odpovědnosti. Poskytne důvěrnou ochranu oznamovatelům ve veřejných institucích a větších soukromých organizacích, bude vyžadovat zavedení interních postupů oznamování protiprávního jednání a zřídí se Agentura na ochranu oznamovatelů, která může přijímat oznámení od oznamovatelů dříve, než se těmito případy začnou zabývat jiné orgány, jako je policie.²⁹ To by mohlo znamenat významný posun v praxi státních institucí a větších soukromých organizací ve způsobu, jakým se zabývají oznámeními o protiprávním jednání a zajišťují veřejnou odpovědnost. V roce 2020 totiž 55 procent Čechů uvedlo, že by nevědělo, kam by měli oznámit případ korupce, pokud by se s ní setkali nebo byli jejími svědky.³⁰

Na mediální kampaň je vyčleněn rozpočet 180 000 USD a bude ji provádět konzultant pro Ministerstvo spravedlnosti, přičemž jejím cílem je oslovit minimálně 1 000 veřejných činitelů, připravit více než 100 000 letáků pro širší veřejnost a vytvořit "virální" video kampaň na sociálních sítích.³¹ Výsledky této kampaně by mohly vést ke snížení počtu českých občanů, kteří nevědí, kdo je to whistleblower (podle průzkumu občanské společnosti 71 procent³²), a také ke zlepšení vnímání toho, kdo je whistleblowerem. Průzkum v občanské společnosti ukázal, že když veřejnost pochopí, co whistleblower dělá, zlepší se její mínění o něm.³³

Školení soudců a státních zástupců a odborné konference by mohly napomoci pochopení zákona a role oznamovatelů pro hlavní zúčastněné strany, které budou zákon uplatňovat. V praktické rovině by pro zajištění úspěšné implementace zákona bylo přínosné také uspořádání školení a odpovídajících zdrojů pro pracovníky v oblasti lidských zdrojů ve veřejných institucích a soukromých organizacích. Pro řádné fungování nové agentury a pro to, aby veřejnost viděla, že je nový legislativní rámec pro oznamovatele brán vážně, může být nezbytná odpovídající finanční podpora.³⁴

Následným výsledkem přijetí a implementace zákona, školení a mediální kampaně by mohlo být zvýšení počtu oznamovatelů. Sledování a zveřejňování statistik o whistleblowingu novou agenturou bude prvním případem, kdy Česká republika shromáždí a zveřejní oficiální statistiky o whistleblowingu. Vláda nevede žádné oficiální statistiky o whistleblowerech nebo případech

whistleblowingu, ale organizace občanské společnosti odhadují, že ročně dojde k přibližně 30 případům.³⁵ Právní poradna Transparency International poskytla v roce 2019 právní poradenství 371 klientům a zastoupila 35 případů korupce (i když ne všechny musí být zároveň případy whistleblowingu), což je nárůst oproti předchozímu roku.³⁶

Příležitosti, výzvy a doporučení při implementaci

Přestože přijetí nového zákona představuje příležitost k dosažení ambiciózních výsledků, organizace z řad občanské společnosti poukázaly na nedostatky návrhu zákona o ochraně oznamovatelů. Tyto nedostatky mohou snížit účinnost zákona při dosahování podstatných výsledků, a to bez ohledu na osvětovou činnost. Patří mezi ně obavy týkající se nezávislosti Agentury na ochranu oznamovatelů, která bude přijímat oznámení, financování zavádění nových veřejných orgánů a nedostatku nástrojů nebo technologií, které by chránily anonymitu oznamovatelů.³⁷ Nejnovější akční plán pro Estonsko například zřizuje důvěrné telefonní linky a obsahuje závazek, aby úředníci byli vyškoleni v tom, jak vhodně řešit případy whistleblowingu.³⁸

Pokud jde o osvětovou činnost, Ministerstvo spravedlnosti i občanská společnost se sice shodnou na tom, že ministerstvo má omezenou schopnost vést mediální kampaň samo,³⁹ ale některé subjekty občanské společnosti zpochybňují efektivitu zapojení konzultanta, který by vedl osvětovou kampaň, kterou paralelně provádějí organizace občanské společnosti.⁴⁰ Silná mediální kampaň a hlasitá podpora ze strany zaměstnavatelů a institucí by mohly ovlivnit veřejné mínění ve prospěch whistleblowingu, jak je patrné z irského závazku OGP z akčního plánu na období 2014-2016.⁴¹

Na druhou stranu je zde příležitost, aby srovnávací studie příkladů dobré praxe poskytla vodítka a ovlivnila implementaci zákona o ochraně oznamovatelů v České republice, zejména v otázkách, na které upozorňuje občanská společnost. Studie by se mohla zabývat funkcemi a činnostmi nezávislého orgánu na ochranu oznamovatelů, nejlepšími mechanismy pro zajištění důvěrného (a/nebo anonymního) poskytování informací oznamovateli. Studie by se také mohla zabývat obecnými obavami týkajícími se implementace, včetně toho, jak nejlépe provádět včasné oznamování a prostředky nápravy pro oznamovatele, jak zajistit rychlý zásah, účinné mechanismy pro poskytování bezplatné právní podpory a poradenství oznamovatelům, nejlepší způsob vypracovávání a zveřejňování pravidelných statistik, a jak vyškolit zúčastněné strany včetně soudců a státních zástupců.⁴² Některé studie vyzdvihly postupy v zemích, jako je Francie, Irsko a Nizozemsko, které mají mechanismy na ochranu oznamovatelů.⁴³ Od nizozemské agentury pro oznamovatele se očekává, že bude poskytovat poradenství a podporu oznamovatelům a vyšetřovat stížnosti na pomstu ze strany zaměstnavatelů a oznámení o protiprávním jednání.⁴⁴ V Irsku jsou zaměstnanci, kteří zveřejní informace v souladu se zákonem, chráněni před širokou škálou odvetných opatření, jakož i před občanskoprávní odpovědností a trestním stíháním.⁴⁵ Francie zaručuje oznamovatelům důvěrnost a anonymitu a v Estonsku může být anonymita porušena pouze se souhlasem oznamovatele.⁴⁶

- **České orgány by mohly využít příklady dobré praxe k zajištění důsledného uplatňování zákona o ochraně oznamovatelů.** K provádění zákona by mohlo přispět posílení úlohy, nezávislosti a finančního zázemí Agentury na ochranu oznamovatelů, poskytování podpory proti odvetným opatřením a zajištění anonymity oznamovatelů. Taková opatření by mohla povzbudit oznamovatele k tomu, aby oznamovali případy protiprávního jednání bez obav z odvety.

- **Mediální kampani by prospělo, kdyby se do ní zapojily hlasy z nejrůznějších odvětví a prostředí, aby se demystifikovali oznamovatelé a jejich role.** Instituce a zaměstnavatelé by mohly být prostřednictvím kampaně povzbuzováni k tomu, aby se svými zaměstnanci otevřeně hovořili o své politice v oblasti oznamování protiprávního jednání a projevíli podporu lidem, kteří chtějí oznámení učinit. To by mohlo zajistit, že se kampani dostane potřebné pozornosti, aby se lidé dozvěděli o whistleblowingu a zpochybnilo se negativní vnímání veřejnosti vůči oznamovatelům protiprávního jednání.

⁴ Partnerství pro otevřené vládnutí, Sebehodnocení České republiky na konci období 2018-2020,

<https://www.opengovpartnership.org/documents/czech-republic-end-of-term-self-assessment-2018-2020/>

⁵ Vít Samek, Českomoravská konfederace odborových svazů, e-mailová komunikace s výzkumníci IRM, 2. března 2021; Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021; Josef Šmída, Nadace Open Society Foundation Praha, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021.

⁶ Partnerství pro otevřené vládnutí, Sebehodnocení České republiky na konci období 2018-2020,

<https://www.opengovpartnership.org/documents/czech-republic-end-of-term-self-assessment-2018-2020/>

⁷ Tamtéž.

⁸ Evropská komise, Pracovní dokument útvarů Komise 2020 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Czechia (Zpráva o stavu právního státu v České republice 2020), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020SC0302&from=EN>.

⁹ Úřad vlády ČR, Akční plán Partnerství pro otevřené vládnutí v České republice na léta 2018 až 2020, <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2019/01/Action-Plan-of-the-Czech-Republic-Open-Government-Partnership-for-2018-to-2020.pdf>.

¹⁰ Freedom House, Nations in Transit 2020, <https://freedomhouse.org/country/czech-republic/nations-transit/2020>

¹¹ Josef Šmída, Nadace Open Society Foundation Praha, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021; Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021; Vít Samek, Českomoravská konfederace odborových svazů, rozhovor s výzkumníci IRM, 2. března 2021.

¹² Josef Šmída, Nadace Open Society Foundation Praha, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021; Marek Zelenka, Oživení, rozhovor s výzkumníci IRM, 5. března 2021; Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021.

¹³ Databáze, kterou spravuje Ministerstvo spravedlnosti, <https://rozhodnuti.justice.cz/>.

¹⁴ Přemysl Sezemský, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021.

¹⁵ Evropská komise, srovnávací přehled EU v oblasti justice 2020, obrázek 28 - Online přístup veřejnosti ke zveřejněným rozsudkům, 2019, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2020_en.pdf.

¹⁶ David Pánek, Ministerstvo spravedlnosti ČR, e-mailová korespondence s výzkumníci IRM, 20. dubna 2021.

¹⁷ Přemysl Sezemský, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021; Platební rozkazy jsou zjednodušené rozsudky vydávané okresními soudy na návrh věřitele. Nařizují zaplacení určité částky dlužníkovi. Jsou vydávány ve zrychleném řízení na základě návrhu a předložených dokumentů věřitelem bez soudního jednání. Pouze v případě nesouhlasu dlužníka se věc dostane k soudnímu jednání.

¹⁸ Partnerství pro otevřené vládnutí, Akční plán České republiky 2020-2022,

<https://www.opengovpartnership.org/documents/czech-republic-action-plan-2020-2022/>.

¹⁹ Vít Samek, Českomoravská konfederace odborových svazů, e-mailová korespondence s výzkumníci IRM, 2. března 2021.

²⁰ Evropská komise, Pracovní dokument útvarů Komise 2020 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Czechia, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020SC0302&from=EN>.

²¹ Přemysl Sezemský, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 11. března 2021.

²² Nebyly specifikovány dílčí kategorie trestní agendy, které by mohly být upřednostněny. Jan Dupák, Transparency International Česká republika, e-mailová korespondence s výzkumníci IRM, 19. dubna 2021.

²³ Partnerství pro otevřené vládnutí, Zpráva o implementaci IRM na Slovensku 2017-2019,

https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2020/04/Slovakia_Implementation_Report_2017-2019_EN.pdf.

²⁴ Dalibor Fadrný, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 2. března 2021.

²⁵ Bylo shledáno, že je lepší aktualizovat stávající návrh zákona tak, aby odpovídal požadavkům směrnice EU o ochraně oznamovatelů, než přijmout nový zákon a následně směrnici EU transponovat prostřednictvím pozměňovacích návrhů. Partnerství pro otevřené vládnutí, Sebehodnocení České republiky na konci období 2018-2020,

<https://www.opengovpartnership.org/documents/czech-republic-end-of-term-self-assessment-2018-2020/>.

²⁶ Dalibor Fadrný, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 2. března 2021; Marek Zelenka, Oživení, rozhovor s výzkumníci IRM, 5. března 2021; Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021.

²⁷ Oživení, Whistleblowing Quantitative Research 2020, https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2021/01/v4-Whistleblowing_EN.pdf.

²⁸ Jan Dupák, Transparency International, rozhovor s výzkumníci IRM, 3. března 2021.

²⁹ Jak je uvedeno v návrhu zákona, který prochází parlamentem. CEE Legal Matters, Nedávná směrnice o whistleblowingu ukládá společnostem nové povinnosti, <https://ceelegalmatters.com/czech-republic/14095-recent-whistleblowing-directive-imposes-new-obligations-on-companies>.

³⁰ Evropská komise, Pracovní dokument útvarů Komise 2020 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Czechia, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020SC0302&from=EN>.

³¹ Dalibor Fadrný, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 2. března 2021.

³² Oživení, Whistleblowing Quantitative Research 2020, https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2021/01/v4-Whistleblowing_EN.pdf.

³³ Tamtéž.

³⁴ Občanská společnost vyjádřila obavy, že rozpočet na provádění nového zákona pochází z již existujících prostředků Ministerstva spravedlnosti, nikoli z nových finančních prostředků. Transparency International Česká republika, Frank Bold a Oživení, Vláda schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů, <https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2021/02/Zm%C4%9Bny-a-nedostatky-v-nov%C3%A9m-n%C3%A1vrhu-z%C3%A1kona-o-ochran%C4%9B-oznamovatel%C5%AF.pdf>.

³⁵ Change of Direction, Briefing Paper: Ochrana oznamovatelů v České republice, <https://www.changeofdirection.eu/assets/briefings/EU%20briefing%20paper%20-%20Czech%20Republic%20-%20english.pdf>

³⁶ V roce 2018 poskytla Transparency International ČR právní poradenství 261 klientům a převzala 12 korupčních kauz. V roce 2017 poskytla právní poradenství 441 klientům, v roce 2016 poskytla právní poradenství 270 klientům. Transparency International Česká republika, výroční zpráva,

<https://www.transparency.cz/?s=V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD+zpr%C3%A1va>

³⁷ Oživení, Frank Bold a Transparency International Česká republika, Společné připomínky tří protikorupčních neziskových organizací k návrhu zákona o ochraně oznamovatelů a změně zákona, https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2020/07/P%C5%99ipom%C3%ADnky-neziskov%C3%A9ho-sektoru_final.pdf.

³⁸ Partnerství pro otevřené vládnutí, Akční plán Estonska na období 2020-2022, Zřízení a školení operátorů důvěrné telefonní linky pro oznamovatele, <https://www.opengovpartnership.org/members/estonia/commitments/EE0059/>.

³⁹ Dalibor Fadrný, Ministerstvo spravedlnosti, rozhovor s výzkumníci IRM, 2. března 2021.

⁴⁰ Marek Zelenka, Oživení, rozhovor s výzkumníci IRM, 5. března 2021.

⁴¹ Partnerství pro otevřené vládnutí, IRM Ireland End-of-Term Report 2014-2016, https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2017/07/Ireland_EOTR_2014-16.pdf.

⁴² Blueprint for Free Speech, Safe or Sorry: Whistleblower Protection Laws in Europe Deliver mixed Results, <https://www.changeofdirection.eu/assets/uploads/BLUEPRINT%20-%20Safe%20or%20Sorry%20-%20Whistleblower%20Protection%20Laws%20in%20Europe%20Deliver%20Mixed%20Results.pdf>

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Change of Direction, Briefing Paper: Ochrana oznamovatelů v Nizozemsku, <https://www.changeofdirection.eu/assets/briefings/EU%20briefing%20paper%20-%20Netherlands%20-%20english.pdf>

⁴⁵ Change of Direction, Briefing Paper: Ochrana oznamovatelů v Irsku, <https://www.changeofdirection.eu/assets/briefings/EU%20briefing%20paper%20-%20Ireland%20-%20english.pdf>

⁴⁶ Transparency International Nederland, Mapping the EU on Legal Whistleblower Protection (Mapování EU v oblasti právní ochrany oznamovatelů), <https://www.transparency.nl/wp-content/uploads/2019/04/Mapping-the-EU-on-Whistleblower-Protection-TI-NL.pdf>.

Oddíl III. Metodika a ukazatele IRM

Účelem tohoto hodnocení není zhodnocení stavu jako u dřívějších zpráv IRM. Má sloužit jako nezávislý rychlý technický přezkum charakteristik akčního plánu a jeho silných stránek a problémů, které IRM identifikuje, s cílem zajistit lepší implementační proces. Tento přístup umožňuje IRM vyzdvihnout nejsilnější a nejslibnější závazky v akčním plánu na základě posouzení závazku podle klíčových ukazatelů IRM, zejména závazků s nejvyšším potenciálem pro výsledek, priority závazku pro zúčastněné strany a priority v kontextu vnitrostátního otevřeného vládnutí.

Pro určení, které z reform nebo závazků IRM označuje za slibné, se IRM řídí tzv. procesem filtrování a seskupování:

Krok 1: Určí se, co je přezkoumatelné a co ne, na základě ověřitelnosti závazku, jak je popsán v akčním plánu.

Krok 2: Zjistí se, zda se závazek týká otevřeného vládnutí. Odpovídá hodnotám OGP?

Krok 3: Závazky, které lze ověřit a které mají charakter otevřeného vládnutí, se přezkoumají, aby se zjistilo, zda je třeba některé závazky seskupit. Závazky, které mají společný cíl, nebo závazky, které přispívají ke stejné reformě nebo otázce politik, by měly být seskupeny a jejich "potenciál pro výsledky" by měl být přezkoumán jako celek. Proces seskupování provádějí pracovníci IRM podle níže uvedených kroků:

- a. Určí se zastřešující témata. Mohou být uvedena v akčním plánu, nebo, pokud akční plán ještě není seskupen podle témat, mohou pracovníci IRM použít jako referenční tematické označení provedené OGP.
- b. Přezkoumají se cíle závazků, aby se zjistilo, které závazky se týkají stejné otázky politik nebo přispívají ke stejné širší politice nebo vládní reformě.
- c. Podle potřeby se uspořádají závazky podle skupin. Závazky již mohou být v akčním plánu uspořádány v rámci konkrétní politiky nebo vládních reform nebo mohou být samostatné, a proto nejsou seskupeny.

Krok 4: Posoudí se potenciál výsledků společného nebo samostatného závazku.

Proces filtrování je interní proces a údaje o jednotlivých závazcích jsou k dispozici v příloze č. 1 níže. Kromě toho IRM během interního procesu přezkumu tohoto produktu ověřuje správnost zjištění a shromažďuje další podklady prostřednictvím vzájemného hodnocení, zpětné vazby od podpůrné jednotky OGP podle potřeby, rozhovorů a ověřování se zúčastněnými stranami v jednotlivých zemích a schválení mezinárodního panelu expertů IRM (IEP).

Jak je popsáno v procesu filtrování výše, IRM se při tomto přezkumu opírá o **tři klíčové ukazatele**:

I. Ověřitelnost

- "Ano " Dostatečně konkrétní pro hodnocení. Stanovené cíle a navržená opatření, jak jsou uvedeny v akčním plánu, jsou dostatečně jasné a zahrnují objektivně ověřitelné činnosti pro posouzení implementace.

- "Ne": Není dostatečně konkrétní pro hodnocení. Stanovené cíle a navržená opatření, jak jsou uvedeny v akčním plánu, nejsou dostatečně jasné a neobsahují výslovné ověřitelné činnosti pro posouzení implementace.

*Závazky, které nelze ověřit, budou považovány za "nepřezkoumatelné" a jejich další hodnocení nebude provedeno.

II. Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? (relevantní)

Tento ukazatel určuje, zda se závazek vztahuje k hodnotám otevřeného vládnutí, jako je transparentnost, účast občanské společnosti nebo veřejná odpovědnost, jak jsou definovány v Deklaraci otevřeného vládnutí, ve stanovách OGP, a to na základě odpovědí na níže uvedené otázky.

Na základě pečlivého zkoumání formulace závazku IRM nejprve určí, zda je závazek zaměřen na otevřené vládnutí:

- **Ano/Ne:** Je cílem závazku zvýšit transparentnost, účast nebo odpovědnost veřejnosti v určité oblasti politik, institucích nebo rozhodovacím procesu?

IRM používá hodnoty OGP, jak jsou definovány ve stanovách. Kromě toho mohou být následující otázky pro každou hodnotu OGP použity jako referenční pro identifikaci konkrétního opatření otevřeného vládnutí při analýze závazků:

- **Transparentnost:** Bude vláda zveřejňovat více informací, zlepšit právní nebo institucionální rámec pro zajištění práva na informace, zlepšit kvalitu informací poskytovaných veřejnosti nebo zlepšit transparentnost rozhodovacích procesů vlády nebo institucí?
- **Občanská participace:** Vytvoří nebo zlepšit vláda příležitosti, procesy nebo mechanismy pro veřejnost, aby se mohla informovat nebo ovlivňovat rozhodnutí? Vytvoří, umožní nebo zlepšit vláda mechanismy participace pro menšiny nebo další nedostatečně zastoupené skupiny? Umožní vláda právní prostředí, které zaručí svobodu shromažďování, sdružování a pokojného protestu?
- **Veřejná odpovědnost:** Vytvoří nebo zlepšit vláda možnosti, aby se úředníci zodpovídali za své činy? Umožní vláda vytvořit právní, politické nebo institucionální rámce, které podpoří odpovědnost veřejných činitelů?

III. Potenciál výsledků

Dříve byl označován jako ukazatel "potenciálního dopadu" a byl upraven s ohledem na zpětnou vazbu z konzultačního procesu IRM Refresh s komunitou OGP. S novým strategickým zaměřením produktů IRM orientovaným na výsledky byl tento ukazatel upraven tak, aby se v tomto prvním hodnocení stanovily očekávané výsledky a potenciál, které budou později, po realizaci, ověřeny ve Zprávě o výsledcích IRM. Vzhledem k účelu tohoto hodnocení akčního plánu je hodnocení "potenciálu výsledků" pouze prvotním ukazatelem toho, zda závazek přinese smysluplné výsledky na základě jeho formulace v akčním plánu ve srovnání se současným stavem v příslušné oblasti politik.

Stupnice ukazatele je definována takto:

- **Nejasný:** závazek je zaměřen na pokračování stávajících postupů v souladu se stávajícími právními předpisy, požadavky nebo politikami, aniž by byla uvedena přidaná hodnota nebo lepší přístup k otevřenému vládnutí v porovnání se stávající praxí.

- **Mírný:** pozitivní, ale nesouvisející iniciativa nebo změna procesu, praxe nebo politiky. Závazky, které nevyvolávají závazné nebo institucionalizované změny napříč vládou nebo institucemi, které řídí danou oblast politiky. Například nástroje, jako jsou webové stránky nebo zveřejňování údajů, školení, pilotní projekty.
- **Podstatný:** možný převrat v pravidlech hry (nebo vytvoření nových pravidel), postupech, politikách nebo institucích, které řídí určitou oblast politiky, veřejný sektor a/nebo vztah mezi občany a státem. Závazek vytváří závazné a institucionalizované změny napříč státní správou.

Tento přezkum připravil IRM ve spolupráci s výzkumníci Alexandrou Dubovou a dohlížel na něj mezinárodní panel expertů IRM (IEP). Současné složení IEP zahrnuje:

- César Cruz-Rubio
- Mary Francoli
- Brendan Halloran
- Jeff Lovitt
- Juanita Olaya

Další informace o IRM naleznete na **webových stránkách OGP v části "O IRM", která je k dispozici [zde](#).**

Příloha I. Údaje o jednotlivých závazcích ⁴⁷

Závazek 1: Zveřejňování dokumentů nižších soudů

- Ověřitelné: Ano
- Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? Ano
- Potenciál výsledků: Podstatný

Závazek 2: Zvyšování povědomí o oznamovatelích

- Ověřitelné: Ano
- Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? Ano
- Potenciál výsledků: Podstatný

Závazek 3: Otevřené údaje o vzdělávacím systému

- Ověřitelné: Ano
- Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? Ano
- Potenciál výsledků: Mírný

Závazek 4: Vypracování metodiky pro účast občanské společnosti

- Ověřitelné: Ano
- Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? Ano
- Potenciál výsledků: Mírný

Závazek 5: Konzultace o vytvoření veřejně přístupné databáze otevřených dat o veřejných grantech

- Ověřitelné: Ano
- Je závazek v souladu s principem otevřené vlády? Ano
- Potenciál výsledků: Mírný

⁴⁷ **Poznámky redakce:**

1. U závazků, které jsou seskupeny: posouzení potenciálu výsledků se provádí spíše na úrovni seskupení než jednotlivých závazků.
2. Názvy závazků mohly být pro stručnost upraveny. Úplné znění závazků naleznete v akčním plánu České republiky: <https://www.opengovpartnership.org/documents/czech-republic-action-plan-2020-2022/>.

Příloha 2: Minimální požadavky na postup v souladu s procesem OGP

Podle Politiky OGP pro procesní hodnocení musí zúčastněné země OGP při vypracování akčního plánu splňovat úroveň zapojení veřejnosti "Involve" (zapojena) a to podle hodnocení procesu spoluvytváření IRM.

Aby bylo možné určit, zda daná země spadá do kategorie "Involve", hodnotí IRM různé prvky ze standardů OGP pro účast a spoluvytváření. IRM posoudí, zda země při vypracování akčního plánu splnila následující aspekty standardů, které představují minimální hranici:

1. **Fórum existuje:** existuje fórum, které dohlíží na proces OGP.
2. **Fórum má více zúčastněných stran:** Účastní se ho jak vláda, tak občanská společnost.
3. **Odůvodněná odpověď:** Vláda nebo fórum více zúčastněných stran dokumentuje nebo je schopna prokázat, jakým způsobem poskytla zpětnou vazbu během procesu spoluvytváření. To může zahrnovat shrnutí hlavních kategorií a/nebo témat navržených k zařazení, změně nebo zamítnutí.

Níže uvedená tabulka shrnuje hodnocení IRM u tří standardů, které se použijí pro účely procesního přezkumu. Účelem tohoto shrnutí je ověřit soulad s minimálními požadavky na procesní přezkum a nejedná se o úplné posouzení souladnosti podle Standardů spoluvytváření a participace OGP. Úplné posouzení spoluvytváření a participace v průběhu celého cyklu OGP bude uvedeno ve Zprávě o výsledcích.

Tabulka 2. Shrnutí minimálních požadavků na jednání v souladu s procesem OGP

<i>Standard OGP</i>	<i>Byla norma splněna?</i>
Fórum existuje. Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy funguje jako fórum více zúčastněných stran a dohlíží na proces akčního plánu. ⁴⁸	Zelená
Fórum má více zúčastněných stran. Fóru předsedá protikorupční koordinační jednotka Ministerstva spravedlnosti. Má stejných devět členů z řad vlády a devět členů z řad občanské společnosti jako v předchozím cyklu akčního plánu. Občanská společnost má možnost vybrat si své členy. ⁴⁹	Zelená
Vláda poskytla odůvodněnou odpověď na to, jak byla zpětná vazba od veřejnosti využita při tvorbě akčního plánu. Mnohostranné fórum zpracovává obdržené návrhy a zveřejňuje zpětnou vazbu k těmto návrhům v zápise ze zasedání fóra více zúčastněných stran. ⁵⁰	Zelená

⁴⁸ Ministerstvo spravedlnosti, Komise pro otevřené vládnutí a transparentnost veřejné správy, <https://korupce.cz/rada-vlady/pracovni-komise-predsedy-rady-vlady-pro-koordinaci-boje-s-korupci/komise-k-otevrenemu-vladnuti-a-transparentnosti-statni-spravy/>.

⁴⁹ Ministerstvo spravedlnosti, Fáze vytvoření, <https://korupce.cz/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-ogp/narodni-akcni-plan-nyap/paty-akcni-plan-2020-2022/faze-vytvoreni/>.

⁵⁰ Ministerstvo spravedlnosti, Zápis z 22. zasedání pracovního výboru Komise p pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy, 10. března 2020, <https://korupce.cz/rada-vlady/pracovni-komise-predsedy-rady-vlady-pro-koordinaci-boje-s-korupci/komise-k-otevrenemu-vladnuti-a-transparentnosti-statni-spravy/>.